

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

247536

การใช้รูปแบบการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน
เพื่อกระตุ้นการคิดวิเคราะห์ในการอ่าน

ประกาศนียบัตร อดงหมื่น

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนภาษาไทย

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ตุลาคม 2554

๖๐๐๒๕๒๔๐๐

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ

247536

การใช้รูปแบบการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน
เพื่อกระตุ้นการคิดวิเคราะห์ในการอ่าน

ประกายมาศ ทองหมื่น

วิทยานิพนธ์นี้เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนภาษาไทย

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ตุลาคม 2554

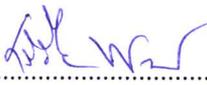
การใช้รูปแบบการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน
เพื่อกระตุ้นการคิดวิเคราะห์ในการอ่าน

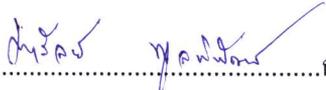
ประกายมาศ ทองหมื่น

๑. วิทยานิพนธ์นี้ได้รับการพิจารณาอนุมัติให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนภาษาไทย

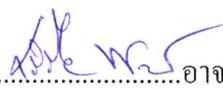
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

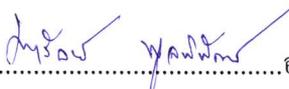

.....ประธานกรรมการ
อาจารย์สามารถ ศรีจันทังค์

.....กรรมการ
รองศาสตราจารย์ศรีวิไล พลมณี

.....กรรมการ
รองศาสตราจารย์นราวัลย์ พูลพิพัฒน์

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
รองศาสตราจารย์ศรีวิไล พลมณี

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
รองศาสตราจารย์นราวัลย์ พูลพิพัฒน์

19 ตุลาคม 2554

© ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จได้เนื่องด้วยความช่วยเหลือและความร่วมมือจากการดำเนินงานจากหลายฝ่าย ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณบุคคลผู้ได้ให้ความเมตตาแก่ผู้ศึกษาดังมีรายนามต่อไปนี้

รองศาสตราจารย์รวิชัย พูลพิพัฒน์ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ให้ความช่วยเหลือในการตรวจสอบวิทยานิพนธ์เล่มนี้อย่างละเอียดและแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนเป็นเล่มสมบูรณ์ รวมถึงได้ให้คำแนะนำดี ๆ ในการทำงานซึ่งทำให้ผู้ศึกษาสามารถดำเนินการทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้ได้จนเสร็จสมบูรณ์

รองศาสตราจารย์ศรีวิไล พลมณี ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการดำเนินการจัดทำวิทยานิพนธ์ และให้คำแนะนำเพื่อแก้ไขปัญหาดัง ๆ ที่เกิดขึ้นในการทำวิทยานิพนธ์

อาจารย์สามารถ ศรีจ้านงค์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาตรวจสอบความถูกต้องของวิทยานิพนธ์โดยเฉพาะส่วนที่เป็นภาษาอังกฤษ รวมถึงได้ให้คำแนะนำในการแก้ไขให้ถูกต้อง

ผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ที่กรุณาตรวจสอบเรื่องมือทั้งแบบทดสอบและแผนการจัดการเรียนรู้ที่นำมาใช้ในการทำวิจัย ให้การช่วยเหลือและให้คำแนะนำเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข พร้อมทั้งประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ นอกจากนั้นยังให้ความกรุณาตอบข้อสงสัยต่าง ๆ ของผู้ศึกษา

คุณครูและอาจารย์ของผู้ศึกษาทุกท่านที่ได้ให้ความรู้แขนงต่าง ๆ กับผู้ศึกษาซึ่งเป็นความรู้พื้นฐานในการศึกษาระดับอุดมศึกษาและบัณฑิตศึกษา และขอขอบใจนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนวาริชียงใหม่ ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลรวมถึงตั้งใจในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในการเรียนเป็นอย่างดีทำให้กิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปอย่างสนุกสนาน

ครอบครัวทองหมื่น ที่ได้ให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนเสร็จสมบูรณ์ โดยเฉพาะคุณแม่เกษร ทองหมื่น ซึ่งเป็นผู้ให้ชีวิตและให้ความหวังใย ตลอดจนคอยอบรมสั่งสอนและให้คำปรึกษาในเรื่องต่าง ๆ มาโดยตลอด คุณพ่อสวัสดิ์ ทองหมื่น ซึ่งคอยสนับสนุนและส่งเสริมในการเรียน โดยเฉพาะเรื่องของค่าเล่าเรียนตลอด 23 ปีที่ผ่านมา ขอขอบใจน้องชายทั้ง 2 คน ที่คอยเป็นกำลังใจและแสดงความหวังใยที่สาวอยู่เสมอในเรื่องการทำวิทยานิพนธ์

คุณวราวิชญ์ คำปิงยศ ผู้ที่คอยอยู่เคียงข้างกันมาเสมอ และให้กำลังใจในยามที่ผู้ศึกษาท้อแท้และหมดหวัง จนสามารถกลับมาตั้งหลักใหม่ได้อีกครั้ง

ครูสถานักเรียนโรงเรียนวาริชียงใหม่ โดยเฉพาะคุณพงศกร สมมิตร และคุณพรพิมล สงศาสตร์ที่คอยสอบถามความก้าวหน้าของวิทยานิพนธ์ และกระตุ้นให้ผู้ศึกษาดำเนินการทำวิทยานิพนธ์มาโดยตลอด รวมถึงให้กำลังใจในทุกขั้นตอนของการทำวิทยานิพนธ์

คุณโจว คยูชยอน และซูเปอร์จูนีเยร์ที่เป็นเสมือนกำลังใจเล็ก ๆ ของผู้ศึกษา ขอขอบคุณเสียงเพลงอันไพเราะที่ทำให้ผู้ศึกษามีเป้าหมายและแรงบันดาลใจในการทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้จนเสร็จสมบูรณ์

ประกายมาศ ทองหมื่น

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	การใช้รูปแบบการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อกระตุ้น การคิดวิเคราะห์ในการอ่าน		
ผู้เขียน	นางสาวประกายมาศ ทองหมื่น		
ปริญญา	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การสอนภาษาไทย)		
คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ศรีวิไล พลมณี	อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	
	รองศาสตราจารย์นราวัลย์ พูลพิพัฒน์	อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	

บทคัดย่อ

247536

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมระหว่างเรียนและเพื่อเปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์ในการอ่านก่อนและหลังการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนวาริชียงใหม่ จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วยแผนการเรียนรู้ที่ใช้ปัญหาเป็นฐาน จำนวน 6 แผน ใช้เวลา 12 คาบ แบบวัดการคิดวิเคราะห์ในการอ่าน และแบบประเมินพฤติกรรม ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมในขณะที่เรียนของนักเรียนอยู่ในระดับดีเป็นส่วนมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้คือ การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น การให้ความร่วมมือในกิจกรรม ความพึงพอใจในการทำกิจกรรม ความกระตือรือร้นในขณะที่เรียน ความสนใจในการเรียน การแสดงความคิดเห็นและการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล พฤติกรรมที่อยู่ในระดับพอใจได้แก่ การซักถามในขณะที่ครูสอน และพบว่านักเรียนมีการคิดวิเคราะห์ในการอ่านสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

Thesis Title	Using the Problem-based Learning Model to Motivate Analytical Thinking in Reading		
Author	Ms. Prakaimart Thongmuen		
Degree	Master of Education (Teaching Thai)		
Thesis Advisory Committee	Assoc.Prof. Sriwilai Ponmanee		Advisor
	Assoc.Prof. Narawan Poonpipat		Co-advisor

ABSTRACT

247536

This thesis was to study the behavior of the students during engaging in the problem-based learning process and to compare their analytical thinking before and after engaging in the process. The sample used in the study was composed of 20 Mathayom Suksa 4 students enrolled in 2011 academic year at Waree School, Chiang Mai. The instruments included 6 problem-based learning plans taking 12 class periods, an analytical thinking scale, and a student behavior assessment form. The findings reveal that the students' behaviors were mostly at good level and could be ranked from most to least as following: accepting others' opinion, lending cooperation in the activities, being satisfied with the activities, being active during the learning process, paying attention to the lessons, expressing opinion, and thinking analytically and reasonably. The behavior at fair level was their question asking while the teacher was teaching. It was also found that the students' analytical thinking in reading was higher after engaging in the learning process at .01 level of statistical significance.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญแผนภูมิ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน	7
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการคิด วิเคราะห์	15
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน	19
เอกสารที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียน	34
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	37
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	40
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	40
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	40
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ	41
การเก็บรวบรวมข้อมูล	45
การวิเคราะห์ข้อมูล	45

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	47
บทที่ 5 สรุปรูป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	54
สรุป	54
อภิปรายผล	55
ข้อเสนอแนะ	57
บรรณานุกรม	60
ภาคผนวก	67
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ	68
ภาคผนวก ข แบบประเมินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน	69
ภาคผนวก ค ผลคะแนนก่อนและหลังเรียนของนักเรียนในการเรียนรู้ โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน	73
ภาคผนวก ง ระดับความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบเรื่องการคิด วิเคราะห์ในการอ่าน	74
ภาคผนวก จ แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน เรื่อง การคิดวิเคราะห์ ในการอ่าน	75
ภาคผนวก ฉ แบบประเมินพฤติกรรม	89
ภาคผนวก ช แผนการจัดการเรียนรู้	91
ภาคผนวก ซ แบบประเมินการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม	124
ภาคผนวก ฌ แบบประเมินการนำเสนอหน้าชั้นเรียน	126
ภาคผนวก ฎ แบบประเมินชิ้นงาน	127
ประวัติผู้เขียน	129

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงพฤติกรรมของนักเรียนในการเรียนโดยใช้รูปแบบการสอนปัญหาเป็นฐาน แผนการสอนที่ 3 เรื่อง อ่านอย่างไรให้กระจ่าง	48
2 แสดงพฤติกรรมของนักเรียนในการเรียนโดยใช้รูปแบบการสอนปัญหาเป็นฐาน แผนการสอนที่ 4 เรื่อง อ่านแล้วคิดพิชิตเป้าหมาย	49
3 แสดงพฤติกรรมของนักเรียนในการเรียนโดยใช้รูปแบบการสอนปัญหาเป็นฐาน แผนการสอนที่ 5 เรื่อง คิด วิเคราะห์ เจาะเนื้อหา	50
4 แสดงพฤติกรรมของนักเรียนในการเรียนโดยใช้รูปแบบการสอนปัญหาเป็นฐาน แผนการสอนที่ 6 เรื่อง คิดอย่างมั่นใจ นำไปใช้ให้ถูกต้อง	51
5 แสดงพฤติกรรมนักเรียนที่เรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน จำนวน 4 แผน	52
6 ผลการวัดทักษะการคิด วิเคราะห์เพื่อกระตุ้นการอ่าน โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ค่าเฉลี่ยความแตกต่าง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่า t (t-test	53
7 เปรียบเทียบคะแนนจากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนเรื่อง การคิด วิเคราะห์ในการอ่าน	73
8 แสดงระดับความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบเรื่อง การคิด วิเคราะห์ในการอ่าน	74

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิ		หน้า
1	ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน การเตรียมการของผู้สอน	27
2	การจัดการเรียนรู้ตามผังมโนทัศน์	42